

Sortförsök i höstraps

Av Gunilla Larsson, Svensk Raps AB

Intresset för att prova sorter i försöken är fortsatt stort. I år har 38 olika höstrapssorter ingått i försöksserierna. 23 sorter har varit linjesorter och 15 hybridsorter. Att döma av denna fördelning är det fortfarande av stort intresse att testa linjesorter. Sorterna har provats i två olika serier. En med enbart linjesorter (OS 23) och en med enbart hybridsorter (OS 24). Mätarsorter i båda serierna har varit Express, Status (hybrid) och Celsius.

Resultaten för sortförsöken har delats in i tre områden. sydvästra Götaland (område A), sydöstra Götaland (område B) samt Norra Götaland och Svealand (områdena D, E och F).

När det gäller att bedöma en sorts egenskaper och avkastningspotential ges bästa bilden i flerårs-sammanställningarnas resultat. Nedan redovisas både flerårsresultat för de sorter som funnits i försöken två år eller mer samt en tabell med de sorter som provats för första gången 2005.

Flerårs-sammanställning 2001-2005

Sortutbudet är stort och det är svårt att kommentera varje enskild sort. Indelningen av sortmaterialet i olika odlingsområden visar att skillnaden mellan linje- och hybridsorter blir tydligare i de nordligare odlingsområdena.

I sydvästra Götaland och sydöstra Götaland skiljer det 6-16 % mellan hybriderna och mätarsorten Express, till hybridsorternas fördel. Men det finns också linjesorter som mycket väl kan hävda sig i jämförelse med hybriderna. I sydvästra Götaland är enligt försöken Oase bästa linjesort med avkastning som ligger 15 % över mätarsorten Express. Winner och Caracas är de linjesorter i området sydöstra Götaland som ligger i samma nivå som flera av hybriderna.

I Norra Götaland och Svealand där odlingsklimatet är hårdare blir hybriderna mera överlägsna i jämförelse med linjesorterna. Här har de flesta hybridsorterna avkastat upp emot 20 % mer än Express. Men även i detta område finns det linjesorter som har god avkastningspotential. Gospel är exempel på en relativt ny sort som i och för sig bara provats i 8 försök, men har en avkastning som är 19 % över Express, vilket är helt i nivå med de bästa hybridsorterna.

Sortegenskaper

I tabell 3 redovisas höstrapssorternas odlingsegenskaper. När det gäller övervintring är hybriderna generellt sett hårdigare än linjesorterna. Det är också troligt att det när det gäller övervintring är skillnader ännu större än vad tabellen visar. Många gånger blir försök som är vinterskadade kasserade pga av att det blir ett stort försöksfel och kommer alltså inte att ingå i några sammanställningar.

När det gäller mognaden visar inte tabellen att det skulle vara någon större skillnaden mellan sorterna, det skiljer endast en eller ett par dagar. Även här är det troligt att det i praktiken kan skilja upp emot någon vecka mellan tidigaste och senaste sort.

Stjälkstyrka hos en sort hänger ofta samman med stjälkens längd. Saturnin, Fredric och Express tillhör de stjälkstyvaste sorterna och är också bland de sorter som har kortast stjälk.

Enskilda hösträpsförsök i Skåne 2005. Skörd.

SORT	400/04 Anders Andersson, Örja Boställe, Landskrona Förfrukt: Korn Jordart: mmh I Mo. pH 7,3 Sådd: 23/8-04. CV% 4,4					811/04 Ebbe Persson, Egonsborg, Trelleborg Förfrukt: Vårkorn Jordart: nmh sa LL. pH 6,8 Sådd: 23/8-04. CV% 4,4				
	Fröskörd dt/ha	rel	Råfett - %	skörd kg/ha	rel	Fröskörd dt/ha	rel	Råfett - %	skörd kg/ha	rel
NPZ Express (SW)	44,6	100	52,0	2108	100	53,5	100	49,9	2431	100
SW Celsius, 033	41,1	92	49,6	1856	88	51,0	95	47,7	2213	91
Gbr Status, 96005 (SSd) H	48,8	110	50,6	2249	107	57,4	107	49,1	2565	105
Gbr Ramiro L (SSd)	43,9	98	51,1	2039	97	54,0	101	49,9	2449	101
Gbr Louise, 97/502 (SSd)	43,4	97	50,2	1984	94	53,2	99	48,2	2334	96
Gbr Winner (SSd)	47,5	107	50,8	2197	104	51,8	97	48,3	2278	94
Gbr Frederic (SSd)	45,5	102	50,6	2096	99	48,5	91	48,8	2155	89
Ser Bryan L (SSd)	46,1	104	50,1	2103	100	54,3	101	48,1	2377	98
Ser Salomont (SSd)	47,5	107	50,1	2167	103	53,6	100	47,9	2338	96
DSV Liprima (SSd)	45,2	102	50,7	2087	99	54,2	101	48,9	2412	99
DSV Oase L (SSd)	46,1	103	52,2	2188	104	52,0	97	51,2	2420	100
SW Falstaff, 041	41,8	94	51,5	1959	93	46,7	87	50,8	2162	89
SW Gospel, 0784	48,3	108	51,8	2279	108	49,9	93	48,4	2198	90
DS Genius, 29312 (SW)	47,4	106	52,2	2251	107	56,1	105	50,7	2585	106
Sansibar (SW)	42,8	96	50,0	1948	92	50,8	95	48,2	2228	92
SW 050 L	42,7	96	50,9	1978	94	49,5	92	48,5	2185	90
SW 1L	44,7	100	51,3	2088	99	49,4	92	49,5	2225	92
Mon Carosell, MLCH 086 (PI)	45,4	102	51,9	2145	102	52,4	98	49,1	2343	96
Mon Cadillac, M 70 (PI)	47,4	106	52,2	2249	107	53,5	100	48,8	2378	98
Mon Castille MLCH 100 (PI)	53,0	119	50,2	2423	115	56,6	106	48,2	2482	102
Mon Caracas (PI)	51,7	116	51,4	2417	115	54,9	103	48,0	2400	99
Mon Catalina (PI)	50,5	113	51,6	2373	113	56,4	105	49,4	2536	104
Mon Californium (PI)	49,7	112	49,6	2244	106	54,8	102	47,0	2342	96
PI 1L, PR 45W04 (DP)	44,4	100	50,3	2030	96	52,3	98	47,6	2266	93

Enskilda hösträpsförsök i Skåne 2005. Skörd.

SORT	251/04 Göran Mundt-Petersen, Gyllerups gård, Löderup Förfrukt: Höstkorn Jordart: mf I Sa. pH 6,9 Sådd: 20/8-04. CV% 4,8					101/04 Hushållningssällskapet, Helgegården, Kristianstad Förfrukt: Höstråg Jordart: mf I Sa. pH 6,8 Sådd: 4/9-04. CV% 3,1				
	Fröskörd dt/ha	rel	Råfett - %	skörd kg/ha	rel	Fröskörd dt/ha	rel	Råfett - %	skörd kg/ha	rel
NPZ Express (SW)	46,4	100	49,3	2080	100	35,4	100	48,3	1559	100
SW Celsius, 033	44,1	95	47,1	1889	91	36,4	103	45,9	1519	97
Gbr Status, 96005 (SSd) H	53,4	115	47,9	2327	112	40,9	115	47,1	1753	112
Gbr Ramiro L (SSd)	47,0	101	49,3	2111	101	38,6	109	47,9	1682	108
Gbr Louise, 97/502 (SSd)	45,5	98	47,4	1964	94	38,3	108	46,4	1618	104
Gbr Winner (SSd)	46,5	100	48,3	2043	98	41,4	117	47,2	1780	114
Gbr Frederic (SSd)	46,8	101	48,6	2072	100	38,2	108	46,6	1620	104
Ser Bryan L (SSd)	53,9	116	47,2	2313	111	36,1	102	46,5	1527	98
Ser Salomont (SSd)	47,4	102	48,1	2077	100	40,5	114	46,3	1708	110
DSV Liprima (SSd)	49,8	107	47,9	2169	104	38,7	109	45,7	1608	103
DSV Oase L (SSd)	51,1	110	50,2	2336	112	37,6	106	48,2	1649	106
SW Falstaff, 041	41,6	90	50,0	1891	91	35,3	99	47,8	1533	98
SW Gospel, 0784	50,2	108	48,0	2194	105	40,7	115	47,3	1753	112
DS Genius, 29312 (SW)	45,0	97	48,8	1998	96	37,1	105	47,2	1593	102
Sansibar (SW)	42,1	91	47,2	1809	87	34,5	97	46,0	1445	93
SW 050 L	48,0	104	48,3	2109	101	36,5	103	46,7	1550	99
SW 1L	45,5	98	48,5	2008	97	37,4	106	46,4	1580	101
Mon Carosell, MLCH 086 (PI)	48,3	104	47,4	2083	100	39,1	110	47,1	1674	107
Mon Cadillac, M 70 (PI)	51,7	111	48,8	2295	110	39,6	112	46,5	1676	108
Mon Castille MLCH 100 (PI)	49,8	107	47,1	2135	103	42,2	119	45,8	1759	113
Mon Caracas (PI)	50,0	108	49,1	2232	107	40,9	115	47,5	1767	113
Mon Catalina (PI)	53,3	115	49,1	2382	115	42,8	121	47,7	1857	119
Mon Californium (PI)	53,4	115	45,8	2228	107	40,8	115	44,9	1669	107
PI 1L, PR 45W04 (DP)	48,0	104	46,8	2044	98	38,4	108	45,2	1580	101

Enskilda höstrapsförsök i Skåne 2005. Skörd.

OS7-23		426/04				
		Lars Ivarsson, Åstorp				
		Förfukt: Vårkorn				
		Jordart: nmh I Sa. pH 7,1				
		Sådd: 23/8-04. CV% 7,4				
SORT	Fröskörd		Råfett - skörd			
	dt/ha	rel	%	kg/ha	rel	
NPZ Express (SW)	48,3	100	49,2	2165	100	
SW Celsius, 033	40,4	84	46,8	1720	79	
Gbr Status, 96005 (SSd) H	47,7	99	47,6	2065	95	
Gbr Ramiro L (SSd)	48,5	100	47,0	2074	96	
Gbr Louise, 97/502 (SSd)	45,1	93	46,5	1907	88	
Gbr Winner (SSd)	41,0	85	47,2	1760	81	
Gbr Frederic (SSd)	45,3	94	47,3	1950	90	
Ser Bryan L (SSd)	53,4	110	47,5	2309	107	
Ser Salomont (SSd)	44,7	92	46,6	1895	88	
DSV Liprima (SSd)	44,8	93	46,7	1902	88	
DSV Oase L (SSd)	52,6	109	49,4	2363	109	
SW Falstaff, 041	41,2	85	49,2	1844	85	
SW Gospel, 0784	47,6	99	46,5	2016	93	
DS Genius, 29312 (SW)	49,9	103	48,2	2187	101	
Sansibar (SW)	37,9	78	46,1	1591	74	
SW 050 L	45,3	94	47,1	1943	90	
SW 1L	44,5	92	47,5	1924	89	
Mon Carosell, MLCH 086 (PI)	46,8	97	46,7	1989	92	
Mon Cadillac, M 70 (PI)	49,7	103	47,1	2131	98	
Mon Castille MLCH 100 (PI)	43,9	91	46,8	1870	86	
Mon Caracas (PI)	45,9	95	47,2	1973	91	
Mon Catalina (PI)	51,6	107	47,5	2228	103	
Mon Californium (PI)	47,1	97	46,0	1970	91	
PI 1L, PR 45W04 (DP)	44,8	93	46,6	1898	88	

Enskilda höstrapsförsök i Skåne 2005. Skörd.

SORT	401/04 Hans Åkesson, Gamlegård, Vallåkra Förfukt: Korn Jordart: mmh I Mo. pH 6,3 Sådd: 24/8-04. CV% 4,6				302/04 Fredrik & Roland Hansson, Nyboholm, Furulund Förfukt: Konservärt Jordart: mmh mo LL. pH 7,0 Sådd: 23/8-04. CV% 3,9			
	Fröskörd dt/ha rel	Råfett - skörd % kg/ha rel	Fröskörd dt/ha rel	Råfett - skörd % kg/ha rel				
NPZ Express (SW)	36,3 100	48,6 1606 100	52,9 100	49,1 2366 100				
SW Celsius, 033	34,6 95	48,1 1516 94	50,4 95	47,7 2186 92				
Gbr Status, 96 005 (SSd) H	43,8 121	49,0 1955 122	58,1 110	47,9 2534 107				
Gbr Disco, RG8004 (SSd) H	42,0 116	48,1 1837 114	55,4 105	48,3 2436 103				
Gbr Vectra, RG9908 (SSd) H	43,6 120	46,7 1856 116	57,0 108	47,2 2447 103				
Ser Saturnin (SSd) H	38,4 106	46,5 1623 101	53,2 101	45,7 2213 94				
SW Banjo, 0761 H	44,7 123	49,0 1993 124	58,9 111	48,1 2579 109				
NPZ Kronos, 9600 (SW) H	43,8 121	47,3 1886 117	60,1 114	47,3 2590 109				
SW Calypso H	41,6 115	48,2 1824 114	58,9 111	47,9 2568 109				
SW 0103 (Madonna) H	43,9 121	48,7 1945 121	61,0 115	48,2 2673 113				
DS Concord, CE 2/02 (SW) H	46,9 129	48,5 2070 129	57,7 109	47,9 2516 106				
SW 1 H	44,5 123	48,7 1970 123	60,6 115	48,6 2684 113				
SW 0104 H	40,0 110	47,7 1738 108	54,3 103	48,6 2401 101				
SW 2 H	45,9 126	50,2 2101 131	56,3 106	48,9 2506 106				
CWH 065 (PI) H	42,6 117	47,9 1859 116	55,4 105	46,6 2351 99				
CWH 068 (PI) H	47,1 130	48,2 2065 129	60,0 113	47,9 2617 111				
PR 46 W 31 (PI 1H04) H	49,1 135	48,1 2147 134	62,5 118	47,4 2696 114				

Enskilda höstrapsförsök i Skåne 2005. Skörd.

SORT	252/04 Birger Bernhoff, Gärnsås Gård, Gärnsås Förfukt: Vårkorn Jordart: mmh sa LL. pH 7,9 Sådd: 29/8-04. CV% 3,0				427/04 Gunnar Johansson, Stamhem, Ängelholm Förfukt: Vårkorn Jordart: nmh sa LL. pH 7,7 Sådd: 22/8-04. CV% 4,7			
	Fröskörd dt/ha rel	Råfett - skörd % kg/ha rel	Fröskörd dt/ha rel	Råfett - skörd % kg/ha rel				
NPZ Express (SW)	51,6 100	50,1 2353 100	49,1 100	50,4 2254 100				
SW Celsius, 033	45,8 89	48,4 2017 86	48,6 99	47,8 2114 94				
Gbr Status, 96 005 (SSd) H	55,2 107	48,8 2451 104	51,3 104	48,4 2260 100				
Gbr Disco, RG8004 (SSd) H	56,1 109	49,1 2506 107	54,0 110	49,2 2416 107				
Gbr Vectra, RG9908 (SSd)H	52,0 101	48,2 2283 97	51,2 104	48,2 2246 100				
Ser Saturnin (SSd) H	50,8 98	47,5 2197 93	53,2 108	47,4 2293 102				
SW Banjo, 0761 H	54,4 105	48,3 2390 102	52,6 107	48,6 2328 103				
NPZ Kronos, 9600 (SW) H	53,7 104	47,8 2335 99	51,8 105	47,3 2229 99				
SW Calypso H	54,0 105	48,7 2394 102	53,9 110	48,7 2387 106				
SW 0103 (Madonna) H	56,4 109	49,7 2553 108	54,8 112	49,7 2478 110				
DS Concord, CE 2/02 (SW)H	56,7 110	48,3 2493 106	57,4 117	48,7 2542 113				
SW 1 H	56,1 109	49,2 2510 107	55,0 112	49,0 2453 109				
SW 0104 H	53,3 103	49,8 2414 103	52,1 106	49,4 2342 104				
SW 2 H	56,2 109	49,4 2528 107	55,5 113	49,6 2503 111				
CWH 065 (PI) H	53,3 103	47,1 2286 97	53,4 109	47,3 2298 102				
CWH 068 (PI) H	59,2 115	48,3 2602 111	58,0 118	48,1 2539 113				
PR 46 W 31 (PI 1H04) H	59,8 116	48,4 2635 112	54,3 110	48,0 2371 105				

Tabell 1. Flerårssammanställning höstraps 2001-2005.

	Sydvästra Götaland Omr A			Sydöstra Götaland Omr B			N Götaland och Svealand Omr C-F		
	Råfett kg/ha	Råfett Rel.tal	Ant förs	Råfett kg/ha	Råfett Rel.tal	Ant förs	Råfett kg/ha	Råfett Rel.tal	Ant förs
Express	1890	100	44	1790	100	22	1470	100	44
Celsius		98	33		100	15		107	38
Ramiro		103	10		102	4		111	4
Louise		100	26		103	12		101	30
Winner		103	18		113	8		113	26
Frederic		101	18		98	8		97	22
Bryan		107	10		107	4		107	4
Liprima		105	13		102	5		110	8
Oase		115	10		105	4		103	4
Falstaff		99	23		98	11		112	25
Gospel		107	14		107	5		119	8
SW 050		102	10		100	4		101	4
Carosell		106	21		107	11		114	16
Cadillac		104	22		101	11		97	13
Castille		108	12		112	4		109	6
Caracas		109	10		114	4		112	4
Status H		111	34		113	16		119	41
Disco H		113	24		106	12		117	34
Vectra H		108	11		107	5		111	14
Saturnin H		90	11		87	5		97	12
Banjo H		113	24		112	12		118	37
Kronos H		109	24		114	12		120	36
Calypso H		112	13		115	5		120	22
Madonna H		116	10		114	4		110	10
SW 0104 H		110	8		109	4		115	8

Tabell 2. Sorter som endast provats 2005.

	Sydvästra Götaland Omr A			Sydöstra Götaland Omr B			N Götaland och Svealand Omr C-F		
	Råfett kg/ha	Råfett Rel.tal	Ant förs	Råfett kg/ha	Råfett Rel.tal	Ant förs	Råfett kg/ha	Råfett Rel.tal	Ant förs
Linjesorter									
Express	2177	100	4	1705	100	2	1940	100	2
Celsius		88			92			102	
Status H		106			107			110	
Salomont		98			100			107	
Genius		104			95			105	
Sansibar		87			93			98	
SW 051		96			95			105	
Catalina		108			111			118	
Californium		102			105			111	
PR 45W04 (DP)		96			94			104	
Hybridsorter									
Express	2145	100	4	1659	100	2	1717	100	4
Celsius		91			105			112	
Status H		107			110			111	
Concord H		112			109			116	
Amigo H		112			115			117	
SW 05008E H		112			109			120	
CWH 065 H		102			109			113	
CWH 068 H		114			103			115	
PR 46W31 (DP) H		115			106			116	

Tabell 3. Odlingsegenskaper 2001-2005.

	Övervintring 0-100	Stjälkstyrka 0-100	Mognad dagar	Råfett % av ts	Prot. i mjöl % av ts	Strållängd cm
Express	82	94	351	48,6	38,2	126
Celsius	88	84	352	47,0	35,7	136
Ramiro	85	86	353	47,9	35,8	134
Louise	88	84	352	47,3	37,6	143
Winner	88	82	353	47,1	35,9	133
Frederic	86	95	352	46,9	37,9	121
Bryan	87	91	352	46,8	37,1	134
Liprima	86	89	353	46,7	36,6	128
Oase	89	92	355	49,7	37,0	134
Falstaff	87	94	352	48,7	37,0	129
Gospel	88	90	353	47,5	35,6	128
SW 050	87	90	352	47,6	38,2	129
Carosell	87	86	353	47,3	36,0	125
Cadillac	81	90	353	47,5	36,9	132
Castille	87	90	352	46,8	35,4	126
Caracas	86	83	351	47,7	35,3	125
Status H	88	82	352	47,6	36,3	139
Disco H	87	88	353	48,0	36,3	139
Vectra H	86	82	353	46,3	36,0	140
Saturnin H	89	94	352	45,1	39,4	112
Banjo H	90	77	351	47,1	37,4	143
Kronos H	88	79	352	46,6	35,2	142
Calypso H	91	91	352	47,6	37,8	141
Madonna H	90	88	351	47,6	37,2	142
SW 0104 H	88	92	352	48,1	37,6	137